

Plantedirektoratet
Skovbrynet 20
2800 Kgs. Lyngby

3. juli 2008

**Vedr.: Høring om udkast til Vejledning om gødsknings- og harmoniregler
2008/09.**

I forbindelse med at Plantedirektoratet har udsendt ovennævnte udkast til i høring, ønsker Danmarks Jægerforbund at indgive følgende kommentarer:

Generelt:

Umiddelbart ligger meget af bekendtgørelsens indhold udenfor de emner, som Danmarks Jægerforbund normalt forholder sig til, men to punkter – **randzoneordningen** og **de pligtige efterafgrøder** – har den allerhøjeste betydning for udviklingen af den i forvejen store indsats de danske jægere udøver indenfor natur- og vildtforvaltningen. Med nedenstående bemærkninger håber vi således, at der i tilgift til reglementets primære miljøbeskyttende funktion gives mulighed for, at randzonerne og efterafgrøderne samtidig kan understøtte ønsket om at opfyldelsen af de nationalt vedtagne krav om beskyttelse af naturtyper og forøgelse af biodiversiteten.

Randzoneordningen:

Randzoneordningen har Danmarks Jægerforbunds store bevågenhed, idet det er altafgørende for genopretningen af en bæredygtig agerlandsnatur, at der findes mange små ekstensivt drevne arealer jævnt fordelt over dyrkningsfladen. Til at opnå dette mål er randzonerne det perfekte redskab. Derfor foreslår Danmarks Jægerforbund forøgede muligheder for at udlægge randzoner indenfor bekendtgørelsens rammer, så *randzoner udlagt langs alle naturtyper beskyttet efter Naturbeskyttelseslovens § 3 samt langs alle fortidsminder og sten- og jorddiger beskyttet af Museumsloven godkendes som grundlag for en forøgelse af kvælstofkvoten.*

Derudover mener vi, at *randzoneordningen skal gælde for alle danske landbrugsarealer* – ikke kun for Natura 2000-områderne. Derimod anser vi det som miljømæssigt mest korrekt, at *den af randzoneordningen opnåede forøgelse af kvælstofkvoten, kun kan anvendes på den del af bedriftenes landbrugsjorder, der er beliggende udenfor Natura 2000-områderne.*

Det er centralt for ordningens succes, at administrationen er elementær. Derfor foreslås, at *placeringen af alle randzoner på den enkelte ejendom indtegnes på markkort – men at de bliver angivet med samme marknummer. I enkeltbetalingsansøgningen angives kun dette marknummer, med samtidig angivelse af det samlede areal af alle randzoner på ejendommen.*

I 2006 indgik Vildtforvaltningsrådet forlig om udsætning af vildt, hvilket bl.a. betyder indførelse af et nyt koncept for biotopplaner i Danmark fra 2010. Formålet med denne beslutning er at indføre et redskab i landskabsforvaltningen, der motiverer til aktiv naturpleje på landbrugsbedrifterne og her set i sammenhæng med udsætning af især fasaner og agerhøns. Grundelementerne i biotopplanerne omfatter netop en spredning af udyrkede landbrugsarealer, samt en række natur og vildtvenlige tiltag, der anbefales udført på dette biotopplanareal.

Danmarks Jægerforbund ønsker, at der i randzoneordningen tages hensyn til de store muligheder, der opstår for at skabe en synergi mellem de to ordninger. Som et konkret forslag anbefales at driften af randzonen skal ske efter reglerne for god landbrugs- og miljømæssig stand GLM. Randzonens første 10 m. (regnet fra vandmiljøet/naturelementet) skal forvaltes efter GLM-regler for permanente græsarealer, mens randzoneareal ud over de 10 meters bredde alternativt kan forvaltes efter GLM-regler for udyrkede landbrugsarealer.

Herved opretholdes den fulde miljøeffekt af randzoneordningen, mens der samtidig åbnes mulighed for implementering af de natur- og vildtplejemæssige tiltag, der er essentielle i biotopplanordningen. GLM-reglerne indeholder krav om afslåning af arealet mindst en gang hvert andet år i juli/august måned. Afslåningen koster et betydeligt antal stykker vildt fordelt på adskillige vildtarter, idet det kræves udført på et meget sårbart tidspunkt, hvor vildtets yngel skjules. Især harer, fugleyngel og råvildtets lam dræbes i et meget stort antal ved disse afslåninger. Det er derfor meget vigtigt, at *kravet om denne afslåning bortfalder, alternativt at tidspunktet på året, hvor slåningen skal foregå, gøres valgfrit* af hensyn til fugle og dyrs yngel.

Pligtige efterafgrøder:

Med høsten og den efterfølgende gentilsåning af markerne med vintersæd ændres livsgrundlaget pludseligt og markant for agerlandets dyreliv over en kort periode henover sensommeren. Et af de store problemer for mange fugle- og dyrearter gennem vinterhalvåret er således manglende skjul og dækning på de ofte store monotone flader med nyspiret vinterhvede.

Kravet om minimum 4 % efterafgrøder, der ikke kan erstattes af vintergrønne marker eller opsparet efterafgrødeareal, vil være en kærkommen hjælp til sikringen af en succesfuld overvintring på såvel individ- som på populationsniveau, for en række af agerlandets fugle og dyr.

Danmarks Jægerforbund ser således efterafgrøderne som en ny mulighed, med et meget stort potentiale for natur- og vildtforvaltningen. Da erfaringerne om bedste forvaltningspraksis endnu er meget begrænsede, forventer vi en stor udvikling indenfor dette område efter bekendtgørelsens ikrafttræden.

Vi håber derfor på *muligheden for, at der på et senere tidspunkt kan åbnes for mindre justeringer af reglerne for de pligtige efterafgrøder, for så vidt angår ændringer, der gavner naturforvaltningen, uden der gives køb på den primære miljømæssige funktion.*

Idet jeg håber, at Jægerforbundets bemærkninger må blive taget til følge vil jeg benytte lejligheden til at ønske Plantedirektoratet en god sommer.

Med venlig hilsen

Ole Roed Jakobsen
Formand